

MATEMATIKAI ÉS INFORMATIKAI INTÉZET

Interfész megoldások imperatív és OOP nyelvek közötti kapcsolattartásra

Készítette

Nagy-Tóth Bence

Szak: Programtervező informatikus BSc

Specializáció: Szoftverfejlesztő informatikus

Témavezető

Dr. Király Roland

beosztás

Tartalomjegyzék

Ве	vezet	és	1				
1.	Programozási nyelvekről általában						
	1.1.	A programozási nyelvek formális nyelvek?	2				
	1.2.	Jelenleg népszerű programozási nyelvek	3				
2.	Marshalling						
	2.1.	Milyen adatszerkezeteink vannak?	6				
	2.2.	Használt adatszerkezetek	6				
	2.3.	Mi a helyzet az algoritmusokkal?	7				
	2.4.	Kommunikáció adatszerkezeteken keresztül	7				
Ös	szegz	és	8				

Bevezetés

#TODO: Bevezető szöveg...

1. fejezet

Programozási nyelvekről általában

1.1. A programozási nyelvek formális nyelvek?

- **1.1. Definíció.** Legyen $\mathbb{A} = \{a_1, a_2, ... a_n\}$ véges, nemüres $(\mathbb{A} \neq \emptyset)$ halmaz, ezt a nyelv ábécéjének, elemeit betűknek vagy jeleknek nevezzük. A halmaz elemeiből képezzük annak hatványait, ekkor
  - 1. $\mathbb{A}^0$ az üres szó (ϵ) egyelemű halmazát,
  - 2. $\mathbb{A}^1$ az egybetűs szavak halmazát ($\mathbb{A}^1 \subseteq \mathbb{A} \land \mathbb{A} \subseteq \mathbb{A}^1 \iff \mathbb{A}^1 = \mathbb{A}$),
  - 3. A² a kétbetűs szavak halmazát jelenti,
  - 4. $\mathbb{A}^n$ az n betűből álló szavak halmazát jelenti és így tovább.

Jelölje $A^* = A^0 \cup A^1 \cup A^2 \cup \ldots \cup A^n$ az ábécé elemeiből képzett véges szavak/jelsorozatok halmazát (ezt $\mathbb A$ ábécé feletti univerzumnak hívjuk). Ekkor $\mathbb A$ -ból kirakható szavak $\mathbb A^*$ halmazának egy részhalmazát **formális nyelvnek** nevezzük. Szokásos még az $\mathbb A$ ábécé feletti formális nyelv megnevezés is. A hatványok a halmaz önmagával vett Descartes-szorzatait jelentik. [2]

Fő különbségek formális és természetes nyelvek között:

- A formális nyelveket egy dedikált célra hozzuk létre, ezeket általában nem használjuk interperszonális (emberek közötti) kommunikációra. Ezzel szemben egy természetes nyelv (például az angol) egy emberi közösség aktuális és a múltban használt jelkészletét rendszerezi.
  - A C++ programozási nyelv például azért jöhetett létre Bjarne Stroustrup dán szoftverfejlesztő jóvoltából, mert a C procedurális nyelv lévén nem tette lehetővé többek között a tisztább objektum-orientált programozást, a memóriacímek helyett a biztonságosabb referenciák használatát. [3]

- A formális nyelvek kulcsszavakból állnak. A természetes nyelvek több építőelemből tevődnek össze: fonémák (hangok, betűk), morfémák (szótövek, toldalékok), szavak, mondatok, bekezdések, szövegek.
- A természetes nyelvek fejlődhetnek spontán, emberi generációról generációra valamint tudatos módon (például nyelvújítás) egyaránt. A formális nyelvek alakulását egy tervezési fázis előzi meg, ekkor a nyelv szabályrendszerét lefektetik, tehát csak és kizárólag tudatos, mesterséges beavatkozással lehet megreformálni őket.

[4][5]

A fentiekből következően minden programozási nyelv formális nyelvnek számít.

1.2. Jelenleg népszerű programozási nyelvek

2022-ben a legnépszerűbb programozási nyelveknek számítanak (a teljesség igénye nélkül):

1. JavaScript

- 1995, Brendan Eich fejlesztette a webböngészési funkcionalitások kibővítése végett.
- web-, játék-, valamint mobilfejlesztésre egyaránt használják
- webszerverként is tud funkcionálni (Node.js)

2. Python

- 1991, Guido Van Rossum tervezte annak érdekében, hogy olvashatóbb és nagyobb kifejezőerővel rendelkező kódok készülhessenek, a szintaktikai szabályok helyett a kód működésére tudjanak a programozók koncentrálni
- backend-fejlesztés
- automatizálás
- web scraping¹
- Data Science²

3. HTML

- webdokumentumok kezelése: JSON, XML, SVG

¹ Információgyűjtés eszköze, amely lehetővé teszi, hogy automatizált módon (kód segítségével) bizonyos weboldalakról tetszőleges adatokat (például posztokat, közelgő eseményeket) letölteni.

² Az informatika, a matematikai statisztika és az üzleti elemzés metszetében álló tudományág, amely adatok összegyűjtésével, ezek elemzésével foglalkozik annak érdekében, hogy a vállalatok jobb üzleti döntéseket tudjanak meghozni ezek segítségével. Forrás

weboldalak statikus (állandó) részeinek fejlesztése

4. CSS

- weboldalak formatervét, kinézetét, stílusát alakítja ki
- HTML mellett hívják segítségül

5. Java

- 1995, Sun Microsystems fejlesztése, alapötlet: olyan eszközök vezérlése, amelyek elférnek egy kézben
- E-kereskedelem
- Financial Technology: pénzintézetekkel, tőzsdékkel, számlázással kapcsolatos szoftvereket jellemzően ezen a nyelven fejlesztik
- a megírt kódok futtathatóak különösebb átalakítás nélkül az elterjedtebb operációs rendszereken (a kód hordozható, platformfüggetlen)³

6. SQL

- 1972, Donald D. Chamberlin és Raymond F. Boyce az IBM alkalmazásában, adattáblák egyszerűbb kezelésére
- adatbázisok kezelése, karbantartása
- Data Science

7. Go

- 2009, a Google fejlesztői alakították ki, hogy megoldják a hatalmas szoftverrendszerekkel kapcsolatos problémákat
- rendszerek, hálózatok programozása
- hang- és videószerkesztés
- Big Data⁴

8. C

 1970-es években Ken Thompson és Dennis Ritchie jóvoltából, Assembly-nél magasabb szintű (természetes nyelvezethez közelebb álló) nyelv kialakítása volt a célja

³ Ez azért lehetséges, mivel .exe fájl helyett egy átmeneti .class állomány (bytecode) készül, amit egy virtuális gép (Java Virtual Machine) tolmácsolja (interpretálja) gépi kódként a számítógépünknek Forrás

⁴ Az informatika egyik tudományága, amely tömérdek mennyiségű, hagyományos számítógéppel nehezen kezelhető adatok tárolásával és feldolgozásával, ezek elemzésével foglalkozik. Forrás

- beágyazott rendszerek illesztőprogramjai, vezérlőkódjai
- operációs rendszerek fejlesztése
- 3D videók szerkesztése
- alacsonyabb szintű a fentebb felsoroltaknál, ezért könnyebb optimalizálni memória és futásidő szempontjából [6]

[7][8]

2. fejezet

Marshalling

2.1. Milyen adatszerkezeteink vannak?

A programozási nyelvek szintaktikában ugyan eltérnek egymástól, amikor viszont adatok tárolásáról van szó, egy dologban egyetértenek: típusokra szükség van. Mit jelent az, hogy egy változót például bool típusúként definiálunk? Az adat típusa meghatározza, hogy

- mekkora memóriaterületet¹ kell számára lefoglalni
- a számítások folyamán hogyan kell őt értelmezni
  (például ha másik változónak értékül adjuk, hány bitet kell másolni)
- továbbá milyen műveletek végezhetőek vele
  (például egész típusú változókon értelmezhetjük a szorzás műveletét, szövegeknél ezt már nem tehetjük meg).

[1]

2.2. Használt adatszerkezetek

Ahogy említettem, a programozási nyelvek döntő része típusos, ezenfelül kisebb-nagyobb különbséggel hasonló adatszerkezeteket értelmez.

a) elemi adattípusok: Olyan típusok, amiket nem tudunk további részekre bontani, csak egyben értelmezhetjük őket. Ilyen például a double lebegőpontos típus, amely 8 byte-ként számít egy , igaz, hogy csak az első byte-ra van mutatónk, de nincs értelme byte-okra darabolni, és megnézni az értékeket, mivel egyben

¹ mivel a byte számít a legkisebb megcímezhető memóriaegységnek, ezért ennek mértékegysége alapértelmezetten byte-ban értendő

értelmezendő, a műveleteket 4 byte-on fogjuk tudni vele végezni. Primitív adattípusoknak is nevezzük őket.

Vegyük például a C# programozási nyelvet, milyen elemi típusai vannak?

	Előjeles va	áltozat	Előjel	nélküli vá	áltozat	Méret
	sbyte	е		byte		1 Byte
a) egész:	short			ushort		2 Byte
	int		uint			4 Byte
	long			ulong		8 Byte
	N	Név I	Méret			
b) lebegőp	ontos: fl	loat 4	4 Byte			

double 8 Byte

c) logikai: bool 1 Byte

d) karakteres: char kódolástól függ²

Elemi adattípusaink: logikai, egész, lebegőpontos, karakter típusú változók

2.3. Mi a helyzet az algoritmusokkal?

Adatokat tudunk tárolni, de nyilvánvalóan azért, mert tervünk van velük, valamit szeretnénk velük kezdeni. Az adatszerkezeteken végzett véges elemi lépéssorozatot algoritmusnak nevezzük. Az adatszerkezetek algoritmusok nélkül olyanok, mint a matematikai műveletek operátorok (összeadás, kivonás, stb.) nélkül, és – ha már említettem a természetes nyelveket – végül: mint a főnevek igék nélkül.

2.4. Kommunikáció adatszerkezeteken keresztül

Összegzés

#TODO: Összefoglalás...

Irodalomjegyzék

- [1] Dr. Geda Gábor. Adatszerkezetek és algoritmusok, 2013. 88. oldal.
- [2] Dr. Király Roland. Formális nyelvek és automaták. 2012. jegyzet.
- [3] szerző. cím. https://web.cs.elte.hu/linfo/Prog/Forditok/cpp/cpp.htm.
- [4] szerző. cím. https://www.youtube.com/watch?v=f9oFvg1YRaI.
- [5] szerző. cím. https://www.youtube.com/watch?v=Ian4sk4VcnA.
- [6] szerző. cím. https://www.simplilearn.com/tutorials/c-tutorial/use-of-c-language.
- [7] szerző. cím. https://bootcamp.berkeley.edu/blog/most-in-demand-programming-languages/.
- [8] szerző. cím. https://www.hp.com/us-en/shop/tech-takes/computer-history-programming-languages.